

Pedagogisch Beleidsplan

Inleiding.

Het Gastouderbureau Midden-Groningen stelt zich ten doel op professionele wijze gastouderopvang te realiseren voor kinderen in de leeftijd van 6 weken tot het moment waarop ze de basisschool verlaten. Zodat ouders kunnen werken, studeren of andere activiteiten kunnen ontplooiën.

Gastouderopvang is een kwestie van vertrouwen. Ouders geven hun kostbaarste bezit uit handen en laten een deel van de opvoeding over aan mensen die in eerste instantie vreemden zijn.

Het Gastouderbureau Midden-Groningen besteedt grote aandacht aan de kwaliteit van de opvang. Om de kwaliteit op een hoog peil te houden is een pedagogisch beleidsplan onmisbaar.

Het beleidsplan is geschreven voor ouders én gastouders. Het laat zien hoe binnen Gastouderbureau Midden-Groningen gedacht wordt over de ontwikkeling en begeleiding van kinderen.

Het geeft ouders een beeld waarop zij kunnen rekenen als zij kiezen voor gastouderopvang. En het biedt gastouders een houvast bij het dagelijks werken met kinderen.

Tevens is het pedagogisch beleidsplan de basis waarop het bureau haar gastouders selecteert.

Pedagogische visie.

Ieder kind is uniek, ontwikkelt zich in eigen tempo en op zijn manier. Aanleg en karakter hebben invloed op de ontwikkeling, maar ook de omgeving speelt een grote rol. De invloed van opvoeding is dan ook groot. Kinderen hebben een omgeving nodig waarin zij zich gewenst, vertrouwd en veilig voelen. Ook hebben ze een omgeving nodig die stimuleert de wereld te ontdekken en die de nieuwsgierigheid van een kind prikkelt. Kortom een omgeving die bijdraagt dat een kind opgroeit tot een gelukkig mens.

De gastouder.

Gastouders leveren een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van de gastkinderen. Zij beschikken over de volgende vaardigheden:

- De gastouder biedt een veilige en vertrouwde omgeving;
- De gastouder biedt goede verzorging;
- De gastouder toont respect voor de eigenheid van het kind;
- De gastouder stimuleert de ontwikkeling van het kind op allerlei gebieden;
- De gastouder besteedt aandacht aan normen en waarden;

Een vertrouwde en veilige omgeving.

Het is belangrijk dat een kind zich veilig en vertrouwd voelt. Want dan durft het verdriet, boosheid, angst en blijdschap te tonen en te delen. Dat ontstaat niet zomaar.

Voordat de opvang start, is er een wenperiode. Het aantal keren dat een kind komt wennen is afhankelijk van de leeftijd, aard en karakter van het kind.

In deze wenperiode leert de gastouder het kind kennen. En weet zodoende in te spelen op de behoeften van het kind.

De gastouder is tijdens de opvang verantwoordelijk voor de veiligheid en de gezondheid van het kind. Zowel huis en tuin dienen "kindvriendelijk" te zijn.

Criteria opvanglocatie

De woning waarin de opvang plaats vindt moet schoon, veilig en rookvrij zijn. Bovendien is het belangrijk dat er voldoende daglicht is.

Daarnaast hebben kinderen ruimte nodig om zich te kunnen ontwikkelen.

Voor kinderen tot 2 jaar;

- Moet er ruimte zijn voor een box of voor een speelkleed; • Er moet voldoende ruimte zijn om te kruipen;
- Een aparte ruimte om te slapen.

Voor kinderen ouder dan 2 jaar;

- Een aparte ruimte om te slapen;
- Er moet voldoende ruimte zijn om te lopen, kruipen, te dansen.....;
- Er moet een hoekje zijn waar de kinderen kunnen spelen met blokken, auto's, poppen.....;
- Een tafel waaraan ze kunnen tekenen, puzzelen, kleien.....
- Een plek om zich terug te trekken.

Verder is buitenspelen voor ieder kind zeer belangrijk. Dit kan zijn in de tuin van de gastouder óf in een speeltuin in de buurt.

Ieder jaar wordt bij de gastouder een Risico Inventarisatie Veiligheid en Gezondheid afgenomen. Gelet wordt o.a op het weg bergen van gevaarlijke stoffen, stopcontactbeveiligers, giftige planten, het ontbreken van tuinhekjes, de aanwezige huisdieren, brandpreventie, een rustige slaapplek voor de baby, ...enz. Op iedere verdieping dient een functionerende rookmelder te zijn. Deze inventarisatie is inzichtelijk voor de ouders en wordt ieder jaar herhaald.

De GGD controleert of de Risico Inventarisatie door het Gastouderbureau MiddenGroningen naar behoren wordt uitgevoerd.

Goede verzorging.

Een kind heeft recht op voldoende en verantwoorde voeding, drinken, rust, lichamelijke verzorging, beweging en frisse lucht.

Bij het kennismakingsgesprek met de ouder, ontvangt de gastouder allerlei informatie over het kind. Zo bespreken de ouder en de gastouder o.a. de dagindeling, hoe vaak verschonen, de slaaptijden, waar speelt het kind graag mee, wat lust het absoluut niet, zindelijkheidsstraining? En er worden duidelijke afspraken gemaakt over wat wel en wat niet mag. Zo worden o.a. afspraken gemaakt, afhankelijk van de leeftijd, of een kind zonder toezicht van de gastouder naar buiten mag.

Vooraf bij baby's en peuters is een overdrachtschriftje aan te bevelen.

Kinderen voelen zich het prettigst wanneer ritme en gewoonten thuis en bij de gastouder goed op elkaar zijn afgestemd.

Respect en eigenheid.

Ieder kind is uniek en wordt in zijn waarde gelaten. Het ene kind praat eerder dan het ander, de ander fietst eerder, weer een ander kind is snel uit zijn doen..... De gastouder houdt rekening met de ontwikkelingsfase van het kind. Zij begeleidt, stimuleert en geeft aandacht. Zo helpt zij het kind zelfstandig te worden en bevordert zij het zelfvertrouwen.

Het stimuleren van de ontwikkelingsgebieden.

We onderscheiden een aantal gebieden:

- De motorische, creatieve en spel ontwikkeling;
- De sociaal- emotionele ontwikkeling;
- De verstandelijke-, taal- en spraakontwikkeling;

De motorische-, creatieve- en spelontwikkeling

We kennen de grove en fijne motoriek. De ontwikkeling van de grove motoriek zien we bij heel jonge kinderen (draaien, kruipen, pakken) en de fijne bij de wat ouderen (knippen, tekenen) Ieder kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo.

De ontwikkeling van motoriek kunnen we door spel stimuleren. Een baby gaat draaien omdat het een speeltje wil pakken, daarna volgt het kruipen. Nog veel later het lopen, klimmen en fietsen.

De fijne motoriek bevorderen we door met een kind te gaan knutselen, verven, spelen met lego, zelf het broodje laten smeren.

De gastouder speelt hierop in. Zij beïnvloedt het kind door het op een positieve wijze aan te moedigen. Hierbij maakt zij gebruik van spelmateriaal wat bij de leeftijd en de ontwikkelingsfase van het kind past. Zo nodig helpt zij het kind.

Spelen is belangrijk voor een kind. De fantasie wordt ontwikkelt en al spelend wordt de wereld verkend.

De gastouder stimuleert het kind te gaan spelen door een plekje van de kamer beschikbaar te stellen. Bijvoorbeeld een tafeltje met stoeltje waarop geknutseld kan worden of een hoekje voor lego en autootjes. Zo leer je een kind waar het ongestoord kan spelen. Een eigen plek geeft een kind houvast en het kan zo zijn eigen spel bepalen.

Voor gastouders is het aan te bevelen voor het kennismakingsgesprek al een hoekje in te richten of wat speelgoed klaar te zetten.

De sociaal- emotionele ontwikkeling

Veiligheid, vertrouwen en geborgenheid zijn belangrijke aspecten in de sociaal- emotionele ontwikkeling. De gastouder troost, luistert, geeft het kind positieve aandacht en complimentjes. De emoties van een kind (zoals boosheid, angst verdriet, blijdschap) worden serieus genomen. Zo leert het kind zijn emoties te verwerken en te verwoorden.

In het aanleren van sociale vaardigheden speelt de gastouder een belangrijke rol. Zij leert het kind te delen, op zijn beurt te wachten, rekening met anderen te houden. In het gastgezin leert het kind andere kinderen kennen en komt het in aanraking met andere gewoontes en regels. Het leert bijvoorbeeld met anderen te spelen en voor zich op te komen. Maar ook om zich aan afspraken te houden.

De verstandelijke-, taal- en spraak ontwikkeling

Door dingen te ondernemen stimuleer je een kind in zijn ontwikkeling. Dat kan een bezoek aan de kinderboerderij, bibliotheek, winkelcentrum, het schoolplein zijn. Zo ontdekken kinderen de wereld en komen met allerlei vragen. De gastouder springt hierop in door vragen te beantwoorden, te vertellen en uitleg te geven.

Door voor te lezen wordt de taal en spraak ontwikkeld en leert het kind actief te luisteren. Bij baby's en peuters stimuleer je de ontwikkeling door samen plaatjes kijken, zingen, dingetjes aanwijzen en benoemen.

Waarden en normen.

Normen en waarden spelen een grote rol in de opvoeding. Zij verschillen van mens tot mens.

Natuurlijk verschillen de regels per gezin, maar er zijn er een aantal die bijna in ieder gezin gelden: elkaar niet opzettelijk pijn doen, niet vloeken of schelden, geen spullen vernielen, geen speelgoed afpakken, helpen met opruimen.

Bij het kennismakingsgesprek worden de normen, waarden en regels van het gastgezin en die van de ouders op elkaar afgestemd. Onderwerpen als godsdienst, taalgebruik, aan tafel eten of met een bord op schoot bij de TV, respect voor elkaar en elkaars spullen komen aan de orde.

Kinderen nemen de waarden en normen van hun opvoeders over. De gastouder belooft goed gedrag door het geven van complimentjes, een aai over de bol. Kortom door positieve aandacht.

Ongewenst gedrag corrigeert de gastouder door het te bespreken en door uit te leggen waarom iets niet mag. Wellicht zal het nodig zijn een kind even apart te zetten, op de trap of op de gang.

Straffen kan op verschillende manieren: de sociale straf; kinderen op de gang zetten of uit elkaar halen. De materiële straf: geen zakgeld geven of geen snoepje.

De bedoeling is dat het kind duidelijk gemaakt wordt dat het zich anders moet gedragen. Waar je op kunt letten bij het geven van straf: geef een straf zo snel mogelijk, geef de straf in rust (geen wraakactie), leg uit waarom je straft, straf niet teveel en te vaak, overdrijf niet; vijf minuten op de gang werkt net zo goed als vijftig minuten op de gang, geef de straf een duidelijk einde.

Heel jonge kinderen begrijpen niet waarom iets niet mag. Die kun je beter afleiden en weghalen uit de situatie.

De gastouder straft het kind in ieder geval niet door het te slaan of te schreeuwen.

De relatie ouder – gastouder.

Ouders die opvang zoeken, willen een vertrouwde, veilige plek voor hun kind. Het kind moet zich thuis gaan voelen bij de gastouder en de ouders moeten een goed gevoel hebben als ze hun kind bij de gastouder achterlaten. Er moet een "click" zijn tussen ouder en gastouder. Een bemiddeling is geslaagd als ouder en gastouder elkaar respecteren.

Ouders en gastouders zien en horen veel over elkaar. Je moet ervan op aan kunnen dat de ander daar zorgvuldig mee omgaat.

Goed overleg tussen ouder- en gastouder is de basis van goede opvang. Tijdens haal- en breng momenten wordt informatie uitgewisseld. Soms, als er iets bijzonders aan de hand is, kan het handig zijn een afspraak te maken voor een extra gesprek. Vooral als het om negatief gedrag van kind gaat, is het beter dit te bespreken terwijl het kind er niet bij is.

De relatie tussen gast en vraagouder biedt ruimte voor wederzijds respect.

Je bent samen verantwoordelijk voor het kind en als het goed is kun je elkaar aanvullen in de opvoeding. Voor een ouder is het niet acceptabel als een gastouder zich te veel opstelt als 'surrogaatmoeder'. Voor een gastouder is het niet acceptabel als een ouder zich opstelt als 'de enige die echt weet wat het kind wil'.

Ouders en gastouders zullen moeten nemen en geven, maar beiden moeten zich kunnen vinden in een gezamenlijk aanpak.

Selectiecriteria Gastouders.

Op basis van onderstaande criteria wordt besloten of een aspirant GO in het bestand wordt opgenomen:

- Minimale leeftijdsgrens van de GO is 21 jaar; De GO:
- De gastouder beschikt over een diploma mbo-2 helpende Welzijn, of een daaraan gelijkgesteld diploma, of het certificaat goed gastouderschap;
- De gastouder draagt er zorg voor dat zij, alle gezinsleden ouder dan 18 jaar en structureel aanwezigen, geregistreerd zijn in het Personenregister Kinderopvang;;
- De gastouders spreekt goed Nederlands
- heeft een AVP verzekering afgesloten;
- is regelmatig en minimaal een halfjaar beschikbaar voor opvang;
- heeft een mede inzittende verzekering afgesloten (bij gebruik van auto)
- is zowel lichamelijk als geestelijk gezond;
- de eigen kinderen van de gastouder zijn niet onder toezicht geplaatst;
- heeft plezier in het omgaan met kinderen;
- heeft ervaring met kinderen, opgebouwd door eigen kinderen of opleiding;
- heeft kennis van de ontwikkeling van kinderen;
- kan zich vinden in het pedagogisch plan en handelt daar naar;
- beschikt over een geregistreerd EHBO diploma, gericht op kinderen;
- is bereid tot het volgen van cursussen/ opleidingen;
- is bereid de adviezen en richtlijnen van het Gob M-G op te volgen;
- is bereid tot overleg met de ouders en Gob M-G;
- is bereid de gemaakte afspraken na te komen;
- is bereid tot het respecteren van de privacy van ouders;
- is bereid tot het respecteren van andere ideeën, levenswijzen en geloofsovertuigingen;
- is in staat tot reflecteren op het eigen handelen;
- zal kinderen niet alleen laten of aan de zorg aan anderen overlaten;
- is regelmatig en gedurende minimaal een half jaar beschikbaar voor opvang;
- heeft een telefoonaansluiting of heeft een mobiel nummer;
- De gezinsleden staan positief tegenover de opvang van gastkinderen;
- De opvang wordt geboden in een kindvriendelijk leef- en woonomgeving. De veiligheid en de gezondheid van kinderen moet gewaarborgd zijn. In huis moet voldoende ruimte zijn om te eten, slapen en spelen. Tevens moet er gelegenheid zijn om buiten te spelen;

- De gastouder zorgt er voor dat haar woning ten aller tijde rookvrij is.
- De gastouder zorgt er voor dat op iedere verdieping van haar woning een functionerende rookmelder is.

Jaarlijkse toetsing.

Tijdens een extra huisbezoek worden jaarlijks de criteria waaraan de gastouder moet voldoen getoetst. Zo wordt nagegaan of de gastouder wel volgens het pedagogisch werkplan werkt, lopen de contacten met de ouders goed, is er voldoende spel en ontwikkelingsmateriaal... ect.

Aantal op te vangen kinderen.

Het aantal kinderen dat een gastouder tegelijk mag opvangen is afhankelijk van hun leeftijd. De eigen kinderen tot 10 jaar van de gastouder tellen mee, als zij aanwezig zijn tijdens de opvang. Zijn ze op school of bij een vriendje, dan tellen ze niet mee. Vriendjes die tijdens de opvang aanwezig zijn, tellen wel mee.

Het maximaal aantal kinderen dat tegelijk aanwezig mag zijn, is:

- 6 kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar, inclusief eigen kinderen tot 10 jaar;
- Vijf kinderen wanneer zij allen jonger zijn dan 4 jaar; inclusief de eigen kinderen tot 4 jaar;
- Vier kinderen van 0 en 1 jaar, waarvan maximaal twee van nul jaar, ook weer inclusief de eigen kinderen van deze leeftijd.

Het Gastouderbureau beoordeelt uiteindelijk of de gastouder het maximale aantal kinderen tegelijkertijd mag opvangen. Daarbij wordt o.a. rekening gehouden met de vaardigheden van de gastouder, haar woonruimte en de wensen van de ouder.

Gastouderbureau Midden-Groningen.

Het bureau heeft een bemiddelende, adviserende, begeleidende, ondersteunende, controlerende rol in de opvang. Het zorgt ervoor dat ouders kennismaken met een gastouder die zo goed mogelijk past bij hen én hun kind. Daarbij wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de wensen en de opvoedingsideeën van de ouder en de gastouder.

Het begeleidt gastouders en bevordert hun deskundigheid door het aanbieden van cursussen.

Jaarlijks wordt een risico inventarisatie voor veiligheid en gezondheid uitgevoerd in de woning van de gastouder. Vervolgens wordt er op toegezien dat geconstateerde tekortkomingen aangepast worden.

Er wordt regelmatig contact opgenomen met zowel de ouder- als de gastouder. Ook worden er huisbezoeken bij de gastouder afgelegd en worden er evaluatiegesprekken gevoerd.

Jaarlijks wordt een evaluatie gesprek afgesproken, waarbij de ouder, de gastouder en een vertegenwoordiger van het bureau aanwezig zijn.

Voor advies kan altijd een beroep gedaan worden op het Gastouderbureau.